

**Third B.A.M.S. (2012)/(2017) Examination, Summer - 2021
CHARAK SAMHITA (Uttarardha)**

Total Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **blue/black** ball point pen only.
  - 2) **Do not** write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
  - 3) **All** questions are **compulsory**.
  - 4) The number to the **right** indicates **full** marks.
  - 5) Draw diagrams **wherever** necessary.
  - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.
  - 7) **Use** a common answerbook for **all** sections.

SECTION - A (45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच): [5 × 3 = 15]
Short answer question (any five out of six):
- a) सिद्धीस्थानाची निरुक्ती लिहा.
Write Nirukti of Siddhisthana.
  - b) वातरक्त व्याधीचे प्रकारानुसार लक्षणे लिहा.
Describe symptoms of types of Vatarakta.
  - c) भल्लातकाचे दहा रसायन योग लिहा.
Write ten Rasayana Yoga of Bhallataka.
  - d) पुनरावर्तक ज्वर चिकित्सा लिहा.
Write treatment of Punarawartaka Jwara.
  - e) शाखाश्रीत कामला लक्षणे व चिकित्सा सुत्र लिहा.
Write symptoms and chikitsa sutra of Shakhashrita kamala.
  - f) वत्सक पर्यायी नावे व कल्प लिहा.
Synonyms of Vatsaka and write kalpa.

03325

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा):

[6 × 5 = 30]

Short answer question (any six out of seven):

a) तीक्ष्ण, मध्य, मृदु वमन विरेचन लिहा.

Write Tikshna, Madhya, Mrudu Vamana and Virechana.

b) निरुपस्तंभीत वात व्याधी सम्प्राप्ती व चिकित्सा सूत्र लिहा.

Write Samprapti and Chikitsasutra of Nirupastambhita Vata Vyadhi.

c) अरुचि व्याधीचे प्रकार व चिकित्सा सूत्र लिहा.

Write types and chikitsa of Aruchi disease.

d) अल्पस्यपि महार्थत्वं प्रभूत स्थाल्पकर्मताम्।

हे कोणत्या कारणांनी होऊ शकते हे स्पष्ट करून स्नेहपाकाचे प्रकार लिहा.

अल्पस्यपि महार्थत्वं प्रभूत स्थाल्पकर्मताम्। Explain its causes & describe types of Snehpaka.

e) ध्वंसक आणि विक्षय व्याधीचे लक्षणे एवं चिकित्सा लिहा.

Write symptoms and treatment of Dhwansak and vikshya disease.

f) क्षतक्षीण व्याधीची चिकित्सा वर्णन करा.

Describe treatment of Kshatakshina disease.

g) निरुह बस्ती व्यापद लिहा.

Write Niruh basti vyapada.

SECTION - B (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन):

[3 × 15 = 45]

Long answer question (any three out of four):

a) गुल्म व्याधीची सम्प्राप्ती, प्रकार व चिकित्सा सूत्र लिहून सविस्तर चिकित्सा वर्णन करा.

Describe Samprapti, types and chikitsasutra and chikitsa in detail.

b) सर्वेषां बृहणे हयल्पः शक्यश्च प्रायशो भवेत्।

नात्यर्थं शमने उपायो भृशोऽशक्यश्च कर्शने।

वरील सूत्र स्पष्ट करुन हिक्काश्वास व्याधीची चिकित्सा सविस्तर लिहा.

Explain above sutra and write in detail treatment of Hikka and shwas disease.

c) अष्टौमहादोषकर भाव सविस्तर वर्णन करा.

Explain in detail Ashtaumahadoshkarbhava.

d) देशकालप्रमाणानां सात्मासात्म्यस्य चैव हि।

सम्यग्योगोन्यथा ह्येषां पथ्यमप्यन्यथा भवेत्॥

वरील सूत्र सविस्तर स्पष्ट करा.

देशकालप्रमाणानां सात्मासात्म्यस्य चैव हि।

सम्यग्योगोन्यथा ह्येषां पथ्यमप्यन्यथा भवेत्॥

Explain above sutra.

